

Iskolakezdési körkép – hol, mit, mennyiért?

Teli iskolatáskák, üres pénztárcák

Iskolatáska: tízezer. Tolltartó: kétezer. Tanszercsomag: ötezer. Könyvek, munkafüzetek: nyolcezer. És kell még tornafelszerelés, uzsonnatáska, új ruhák, mert azokat is kinőtte a gyerek. No, meg nagyjából egyhavi átlagfizetés, amiből mindezt fedezzük. Iskolakezdésről szóló cikkünkben nemcsak az áraknak jártunk utána, hanem az igénybe vehető kedvezményeknek is, hogy az iskolakezdés ne legyen teljes anyagi csőd a családnak.



Augusztusban a nagyáruházak dömpingáron kínálják a tanszereket, de nagyobb tétel beszerzése előtt érdemes meggyőződni a minőségről



Iskolatáskák minden mennyiségben – érdemes több helyen körülnézni, ugyanazokat a darabokat más-más áron kínálják az üzletek

Hol vannak már azok a régi idők, amikor a kisdíjak össze-szíjazott könyvekkel, palatáblával mentek iskolába? A mai kor gyermekei hatalmas táskákat cipelnek, áruk ezerkilencszáz és húszezer forint közt szóródik, attól függően, hogy ergonómiai kialakítású (azaz a gerincet a lehető leginkább kímélő) táskáról vagy szimpla hátizsákról van-e szó, hány rekesze van, vízhatlan-e, stb.

Az, hogy ki melyet választ, nemcsak pénztárcafüggő – a szülőnek gondolnia kell például arra is, hogy a gyerek gyalog jár-e iskolába, vagy autóval viszik, és hány könyvet kell nap mint nap magával vinnie. (Elvileg 2005 szeptembere óta az 1-4. osztályos diákok órarendjét úgy kell kialakítani, hogy a szállítandó tankönyvek összsúlya ne haladhassa meg a három kilogrammot.)

Ha a gyerek gyalog jár iskolába, fontos, hogy a táska lepergesse a vizet, jól üljön a gyerek hátán, és a könyv, a tanszer, az uzsonna kényelmesen, átkintheően beleférjen. Ezeket a kívánalmakat egy kétezer forintos hátizsák aligha tudja tel-

jesíteni. Érdi tanszermustránk során az egyik, kínai termékeket forgalmazó üzletben igencsak bizonytalan válaszokat kaptunk arra, hogy a kínált táskák vízhatlanok-e („talán a 3700 forintos valamennyire igen, mert az vastagabb”), arra a kérdésre viszont, hogy van-e a termékekre garancia, határozott nem volt a válasz. A drágább, ergonómiai kialakítású darabokra (ezek nem a kínai boltokban vásárolhatók meg) viszont több év garanciát is kaphatunk.

– Üzletünk általában ötezer és húszezer forint között árul iskolatáskákat. Leginkább a tízezer forintos, a gerincet tehermentesítő darabokat viszik, amelyek többféle mintával kaphatók – mondta érdeklődésünkre *Gulogi Krisztina*, a Holiday G+G Kft. (a régi buszpályaudvaron található írószer- és játékbolt) ügyvezetője. Mint hozzátette: az úgynevezett ergonómiai táskák ugyan drágábbak, viszont öt-hét év garanciát vállal a gyártó a termékekre.

A garancia kérdése márpedig nem mindegy. Ki nem látott még a táskáját rugdaló, dobáló, szakadozó fülénél von-

szoló kisdíjakot az utcán? Aki tehát több évre tervez, annak érdemes a drágább és nem a legutolsó (tehát hamar „cikivé” váló) divatot követő darabok közül választani, persze a gyerekkel egyetértésben. Ne csak (az árcédulára fókuszált) szemmel, hanem kézzel is szelektáljunk – tapogassuk meg a táska hátát, az anyagát, vizsgáljuk meg, hány rekesze van. (Akár próbapakolást is végezhetünk az üzletben, hogy ne otthon derüljön ki: a könyvek nyomják a gyerek hátát.) A szülők dolgát megkönnyítenék a választásban a fogyasztóvédelmi tesztek, ám a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság az elmúlt években nem vizsgálódott a táskapiacon (és az idei tervek közt sem szerepel ilyesmi). Érdeklődésünkre megtudtuk: egyéni panaszok, feljelentések sem jellemzők iskolatáskafronton.

Ha tüstünk a táskaválasztáson, jöhetnek a belevalók, vagyis a tanszerek. Itt is nagy a szórás: a szerény, A5-ös méretű, 32 lapos füzetet megvehetjük már 21, de akár 60 forintért is, a divatos fedlapú darabja pedig bőven 100 forint fölött

van. Ha nagyon olcsó (dömpingáron kínált) füzetet választunk, nézzük meg a származási helyét (érdemes magyar vagy német terméket venni), de még jobb, ha veszünk egyet, és kipróbáljuk, hogy a vastagon nyomott toll, ceruza mennyire üt át a többi lapra. Ha a füzet lapjai vékonyak, szűrősek, a tollnyom több oldalon meglátszik, nem érdemes megvenni. Kényes pont a ceruza is: a rossz minőségűt pillanatok alatt csonkra hegyezi a gyerek. Tanszerboltban kérhetjük az eladó segítségét is.

Az írószerek tapasztalata egyébként az, hogy – általános anyagi nehézségek ide vagy oda – a drága, „díjaznos” tanszereket, füzeteket is veszik a szülők: sokaknál nem számít az ár. Van persze másik véglet is: akik mindenképp a legolcsóbbat vásárolják, hogy minél kevesebb pénzből megússzák a tanévkezdést. Ezzel együtt egy elsős kisgyerek beiskolázása több tízezres kiadást jelent augusztusban.

Vásárlás előtt ezért érdemes megnézni, melyik bolt nyújt iskolakezdési akciót – van olyan, amelyik iskolákkal szerződést köt, és nagyobb kedvezményeket is nyújt az oda járóknak.

– Cégünk egyszeri 15 százalékos kedvezményt adó Sulikártyával szeretné megkönnyíteni az iskolakezdést, nem csak az elsősöknek: a kártyát a készlet erejéig üzletünkben vehetik át a gyerekek, illetve szüleik, és szeptember 30-ig válthatják be. Ezenfelül az első osztályosok ajánlott tanszercsomagját 10 százalékos kedvezménnyel (5270 forintért) adjuk, a Bolyai iskolával kötött megállapodásunk alapján pedig az előre összeállított elsős tanszercsomagot a fenti intézményben kezdő kisdíjak 7200 forint helyett 5000 forintért kaphák – mondta Gulogi Krisztina.

A „tanszerdömping”, az akciózás már augusztus elején beindul a boltokban, hipermarketekben – nem mintha a tanévkezdés olyannyira lelkesítene a szülőket, gyerekeket, hanem

mert sok családnak könnyebb elosztani a kiadásokat – a legnagyobb falatra, a tankönyvek megvételére ugyanis csak augusztus 20. után kerül sor. Egy elsős tankönyvcsomag 8000 forint körül van, a nyolcadikos viszont már a húszezret verdesi. (A gimnáziumi tankönyvek árai még magasabbak: mint a Vörösmarty Gimnázium igazgatónőjétől megtudtuk, az első évfolyam tankönyvei körülbelül negyvenezer forintba kerülnek, ugyanis ilyenkor veszik meg a több évig használatos atlaszokat, felszereléseket is. A végzősök viszont már csak tízezer forint körüli összeget fizetnek.)

Iskolánként – sőt, egyes évfolyamokon belül osztályonként is – jelentős eltérések lehetnek az árak között, mivel a használni kívánt tankönyvet a tanárok választják ki a kiadók bőséges kínálatából. Az érdi önkormányzati általános iskolákat a Tudás Könyvkuckó látja el tankönyvekkel; mint megtudtuk, augusztus második hetében már megkezdték a könyvek kiszállítását az intézményekbe. Érdemes az iskolai árusításon minden tankönyvet beszerezni, ugyanis a boltban már többbe kerül.

Van, akinek szociális, illetve egészségügyi helyzete folytán ingyenesen jár a tankönyv – a jogosultságot azonban az iskolákban kihirdetett módon és időpontig igazolni kell. Térítésmentesen kap tankönyvet minden olyan tanuló, aki tartósan beteg, fogyatékkal él,

szeres gyermekvédelmi kedvezményben, ám az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 150 százalékát, azaz a 42 750 forintot – egyedülálló szülő esetén a 175 százalékát, azaz a 49 875 forintot –, gyermekenként 6000 forint értékben ad tanszerutalványt az önkormányzat. Ugyanilyen értékű utalványt kaphatnak a felsőfokú oktatási intézményekben tanuló diákok is. 2010-től a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultaknak is jár támogatás, az idén 2000 forint értékben.

A tankönyv- és tanszertámogatás iránti kérelmet szeptember 30-ig kell benyújtani az önkormányzat szociális és egészségügyi csoportjához. Egyéb támogatások viszont egész évben igényelhetők: ahol a szülők keresete nem éri el a fent részletezett határokat, az önkormányzat átvállalja a gyermek(ek) étkezési térítési díjának 25, illetve 35 százalékát. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást is nyújthat az önkormányzat különleges kiadásokra, mint például a szalagavató, ballagás, osztálykirándulás. Ez a támogatás egy évben két alkalommal, összesen 28 500 forint értékben adható – tudtuk meg Dudás Erzsébettől, az önkormányzat szociálpolitikai és egészségügyi csoportjának vezetőjétől, aki elmondta azt is: 2010-ben 582 diák kapott tanszertámogatást, étkezési térítésidíj-kedvezményt pedig 110 gyerek. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben része-



Jó tudni: a tankönyvek az iskolákban kedvezményesebb áron vehetők meg, mint a könyvesboltokban



Egyik tankönyv sem olcsó, de a nyelvkönyvek kifejezetten drágák

halmozottan fogyatékos, pszichés fejlődési zavarai vannak. Szintén ingyen jár a tankönyv, ha a gyermek három- vagy többgyermekes családban él, nagykorú, és saját jogán családi pótlékra jogosult, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kap. A fenti központi támogatás mellett az önkormányzatnál is igényelhetnek tankönyv-, illetve tanszertámogatást a rászorulóknál több helyen beváltható utalvány formájában. Azon családoknak, amelyek nem részesülnek rend-

sülők közül egyszeri pénzbeli támogatást 1768-an kaptak. Akinek nem jár ingyentankönyv, sem tanszerutalvány, de van két gyereke, az idén (is) rááldozhatja egy szolid nyaralás árát az iskolakezdésre. És csak remélhetjük: mindegyik kiadás mellett jut egy kis pénz meg idő arra is, hogy a család együtt töltsön valahol pár napot. Elvégre a nyári pihenésnél jobban mi készíthetné fel a gyereket egy újabb iskolaévre...

Ádám Katalin